

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. K. i D. B.-K.
przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu "P. " w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 października 2011 r.,
zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 19 maja 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powodów na rzecz pozwanego
kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu
kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powodów od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 15 czerwca 2010 r. W uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 października 2010 r. oddalone zostało zażalenie powodów na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 2 września 2010 r., którym oddalony został ich wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Odpis tego postanowienia doręczony został pełnomocnikowi powodów w dniu 4 listopada 2010 r., a zarządzenie do uregulowania opłaty od apelacji w dniu 19 listopada 2010 r. Opłata została wniesiona w dniu 26 listopada 2010 r. Do obowiązku wniesienia opłaty od złożonego środka odwoławczego ma zastosowanie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 45, dalej - ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r.). Nakłada on na stronę reprezentowaną przez adwokata, radcę prawnego i rzecznika patentowego obowiązek wniesienia opłaty bez wezwania, w terminie tygodniowym od doręczenia postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych lub postanowienia oddalającego zażalenie na to postanowienie. Wobec tego termin do wykonania tego obowiązku przez pełnomocnika powodów upłynął w dniu 12 listopada 2010 r., a dopełnienie go w dniu 26 listopada 2010 r. nie czyniło zadość opisanemu wymaganiu. Nie miało wpływu na bieg tego terminu wezwanie do zapłaty, które było bezskuteczne.

W zażaleniu powodowie zarzucili zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w związku z art. 45 ust. 1 i art. 78 w związku z art. 32 Konstytucji przez przyjęcie obowiązku uiszczenia opłaty w tygodniowym terminie od doręczenia postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych; art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w związku z art. 32 oraz 87 Konstytucji przez odrzucenie apelacji i pozbawienie powodów prawa do sądu oraz sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy; art. 370 w związku z art. 373 k.p.c. przez ich zastosowanie. Żalący domagali się uchylenia

postanowienia i nadania sprawie biegu, a nadto przedstawienia Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego co do zgodności art. 112 ust. 3 u.k.s.c. z art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie apelacji w tygodniowym terminie od doręczenia adwokatowi, radcy prawnemu lub rzecznikowi patentowemu postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych, bez wezwania o uiszczenie opłaty od apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Wprowadzona art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. zmiana art. 112 u.k.s.c., która weszła w życie z dniem 19 kwietnia 2010 r., polegająca na dodaniu do jego pierwotnej treści także ust. 3 nakłada na reprezentujących uczestników postępowania adwokatów, radców prawnych i rzeczników patentowych obowiązek wnoszenia opłat sądowych od złożonych pism, podlegających opłacie stałej lub stosunkowej, bez wzywania, w terminie tygodniowym od doręczenia postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych lub postanowienia oddalającego zażalenie na takie postanowienie, jeśli zostało wydane na posiedzeniu niejawnym. Przepis ten stanowi szczególne uregulowanie, do którego nie ma zastosowania art. 130 k.p.c., co jednoznacznie zostało w nim wyrażone przez wyłączenie stosowania ust. 2 art. 112 u.k.s.c., również dodanego wymienioną ustawą. Wobec tego rzeczą pełnomocnika powodów było wniesienie opłaty od apelacji w tygodniowym terminie od doręczenia mu postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 21 października 2010 r. Trafnie wskazał Sąd Apelacyjny, że nie ma wpływu na bieg terminu określonego art. 112 ust. 3 u.k.s.c. skierowanie do pełnomocnika powodów przez Sąd Okręgowy wezwania do wniesienia opłaty od apelacji, ponieważ czynność taka nie została przewidziana powołanym uregulowaniem. Nie zasługiwał na podzielenie zarzut skarżących sprzeczności art. 112 ust. 3 u.k.s.c. z art. 45 ust. 1 i art. 78 w związku z art. 32 Konstytucji, ponieważ kwestionowany przepis nie narusza ani nie ogranicza prawa do sądu, jak też prawa do zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji oraz nie godzi w prawo równości wszystkich względem prawa i równego traktowania przez władze publiczne. Nałożenie ustawą na profesjonalnego pełnomocnika obowiązku wykonania bez wezwania ze strony sądu określonych czynności w wyznaczonym czasie, z jednoczesnym wskazaniem

skutków niedopełnienia go, nie uchybia żadnemu z powyższych praw konstytucyjnie gwarantowanych. Każda ze stron ma takie samo prawo do zaskarżenia orzeczenia wydanego przez sąd pierwszej instancji, a w celu skorzystania z niego powinna dopełnić przepisanych aktów staranności, przy uwzględnieniu wyższych wymagań w odniesieniu do wymienionych pełnomocników, co prawa tego nie ogranicza. Pozbawione racjonalnych argumentów jest utrzymywanie, że odrzucenie środka odwoławczego, którego braki nie zostały usunięte, zgodnie z przytoczonym przepisem, mogłoby naruszać prawo do sądu objęte art. 6 ust. 1 Konwencji i art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, skoro wymogi stawiane pełnomocnikowi strony są zrozumiałe, jednoznaczne i możliwe do wypełnienia. Jedynie w wypadku bezprawnego zamknięcia drogi do instancji odwoławczej mogłoby dojść do naruszenia prawa wskazanego w art. 78 Konstytucji. Za tego rodzaju zamknięcie nie może być uznane odrzucenie apelacji z ustawowo określonych przyczyn, leżących po stronie pełnomocnika skarżącej strony. Nie ma uzasadnionych podstaw wniosków o przedstawienie pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu co do zgodności art. 112 ust. 3 u.k.s.c. z art. 45 ust. 1, art. 78 w związku z art. 32 Konstytucji.

Z powyższych względów pozbawione uzasadnionych podstaw zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Orzeczenie o kosztach procesu w postępowaniu zażaleniowym oparte zostało na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu na tym etapie postępowania, przewidzianej art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 i § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1349 ze zm.)